

עין משפט
גר מצוה

א מ"א פ"ד מהלכות
עבודת יוה"כ הל' ב:
ח ב מ"י שם פ"ב הל' ו:
ג [מ"י שם פ"ג הלכה ג]:

יְבִיעוּ חֲנָנָל

יעצבד חי, עד מתי ארץ
מקום להיות חי עד שעת
הערב ומי לא חבירו דברי
חי ירודה, חי מקדמי
הערב מלל שיהיה
לא חבר בהגדרה והעברו
שוה לה זה לזולתו, עד
השקיען אמר עד שעת
הערב, כלומר, עד
שיחיהו ויהיו שם אשכולי לא
הגורל עליו היה לה
חבר בגורל כשר, במא
למיני הדמיון בפרט
הענין המכונן מדבר כי
פשוטה היא, שאולי
עד קצבה על הגורל
המכונן בו לה בשמאלו
והעברו הענין בשמאלו
נגזרו הוא חסאת לה
עד מין לזולתו, כי
והענין הזה כה מה חסיונו
[השערי] שם ששאל לומר
והגורל שם ששאל לומר
שמא הגורל שהוא לה
שערי ויהיה על [השערי]
שחיונו לומר, ואמר
לא לה חסות מקום
למיני הדמיון כלומר כיון
שענינו כן, יאמרו כי
אולי רשע אחת היא
מזלו ויש אחת גורלה
לפיכך הוצרך לכתוב כי
הענין שחיונו, ואין
יוצין כי גורלה הקדי
הוא, ואין לה להרהר
על זה, ויש ונעשה
אחרי הגורל ושה חסות
ואין ענין עושה חסות
שם (אם) [אין] קריאת
שם הענין שם חסות
לא גורל קובעו ושה
אלא הגורל קובע, ונאמר
והקריב אחרי את השער
אשר עליו חסות הגורל
לה ונעשה חסותו
לעילת הגורל לה הוא
עשה חסות

תוס' ישנים

לכפר בצפרת דמים
היבטו מזכרה. והוא
הענין לענין (דק) לה:
לדלגלג ולחלל חפץ שמעבר
לחולו המעלה מה הלגן למעלה
דברים אף בלגן אף כפרה
דברים אף בלגן כרי אלה
המחזיקן אלה יליף אלה
האומר והקריב וכפר עוון
לדעת שם: אף כפרה
בצפרת דמים. וזה אולי
כל יליף משם חלל שוא
בצפרת דברים המדלגלגין
לעיל מזהקריב וכפר ש
לדעת שם עיקר כפרה כנס
ויחול לו חטא חפץ כפרה
דברים: אולם
דאם לא חלל ענין וזה
הגדלה מתעבה. וקשה
לדעת דלעיל לו חטאם לה
שמעכה אלה דל (שמעכה)
אף יהיה שם חטא
חמסם (ספרה) שער
בדלקת: וזה ענין עשה
חמסם וזה מלך הקטן
[שם] המזכיר על חטא
המחזיקין לעיל דמחזק
מחזק חטאם אלה שמחזק
עשה חמסם: וזה
מתקום אלה קריב חמסם
אף לא קריב חמסם
בכרי חמסם חמסם חמסם
שם קריב חמסם חמסם
לדעת שם דמחזקין חמסם

: 3

בזמל הגולה אלף ודאי רבי יהודה יוכל
צו כיון שאם מת המשתלה לא יוכל
הדם דברים נמי לכפר עליו לשלח אותו
ויכול לשלח אלף אלא כי כפר מחבריו
המשתלה וכיון לר' יהודה מיעבדי
המדדי וצרף להביא שנים אחרים כל
היכא דקרינן ביה ולקחו שני השעירים
וקרי ביה נמי ותמן עז שני השעירים
גורלות אנכי לר' שמעון דדרש עד
שעת ספרת דברים דליין תליין זה
בזה אלף שעיר המשתלה תליי בצמשה
סגופו ואם נשקר הדם לא ימות
המשתלה אלף יתודה עליו כיון שהוא
ראשי מציא אלק שאל בגולה דלא
קרינן ביה ולקח את שני השעירים
אלף קרינן ביה נמי ותמן על שני
השעירים גורלות וא"ת אם כן מיקשי
ומחלל למי"ד אליבא דר' יהודה להגרלה
אלף מעבדה ו"ל דליכא למימר הא
ידישקר הדם שכמת המשתלה לאו
היינו משום הגרלה אלף משום דנעיין
ולקח את שני השערים שיבו יקחין
באחת אמר כיון הורקבעו כבר באחת
השעירים ח"ו לא מהך מהן עז השני יתודה
הלכן צריך להביא אחרים וכיון דלא
סקי דלא מייתי אחריני מגריל עליהם
למחמה ולר' שמעון למחמה נמי לא כיון
דטבירה לר' דליין מציא אלף אחד
ליו שדין ר' הגרלה:

כיון דקבעתיה שמואל ב'ו. ולא
בעי לאוקומא ר"ע כרבי
שמשון כיון דר' יהודה ור' נחמיה גמי
היו תלמידיו לדאורי' בפרק הבא על
ביטמו (דף כ"א:)

ועשהו חטאת הגורל עשהו
חטאת וכו'. ויזהר
ויוסף בעלמא מהכא שיקדם הגורל
תקמי' ומה במקום שלא קדם השם
קדם הגורל במקום שקדם השם

[illegible]

שָׂרָף בַּקֶּלֶפִּי פֶּרֶק רְבִיעִי יוֹמָא

יְדִירִים יַעֲמִד חַי כְּדִי לַכֹּפֶר
עַד עוֹד בַּחֲבִירוֹ אֵלֶּה יִשְׁפָּךְ
מֵאֵם רוּחַ לְשַׁלַּח אוֹתוֹ חֵינוּ
אֲבָל אִם גִּשְׁפָּךְ הַדָּם יָמוּת

וַיַּעֲמֵר חִי לִפְנֵי ה' לִכְפֹּר עָלָיו עַד מוֹתִי יִהְיֶה זָקֹק לְעוֹמֵד חִי עַד שֶׁעַת מוֹתוֹ שֶׁל חֲבִירוֹ דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר *עַד שֶׁעַת וַיְדוּי דְּרַבִּים בְּמֵאָה קָא מִיִּפְלְגִי כְּדֹתַיָא לִכְפֹּר בְּכִפְרַת דְּרַמִּים הַכְּתוּב מְדַבֵּר וְכֵן הוּא אוֹמֵר *וְכֹלָה מִכְּפָר אֶת הַקֹּדֶשׁ מִה לְהֵלֵן בְּכִפְרַת דְּרַמִּים אִף כָּאֵן בְּכִפְרַת דְּרַמִּים דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה ר' שְׁמַעוֹן אוֹמֵר לִכְפֹּר עָלָיו *בְּכִפְרַת דְּרַבִּים הַכְּתוּב מְדַבֵּר ת"ש *שִׁיִּשְׁאֵל תְּלַמְּדוּיֹא דְּרַבִּי עֲקִיבָא עֲלֵה בְּשִׁמְאֵל מִהוּ שִׁיחִירוֹ לִימִין אִמֵּר לֵהֵן אֵל תַּתְּנוּ מְקוֹם לְצִדּוּקִים *לְדֹרוֹת טַעֲמָא דְּאֵל תַּתְּנוּ מְקוֹם לְצִדּוּקִים לְדֹרוֹת הָא לֹא הֵכִי מַהֲדֵרִין לִיה וְהָא אִמְרַת הַגְּרָלָה מַעֲכָבָא וְכִיּוֹן דִּקְבַּעְתִּיהָ שְׁמַאֵל הֵכִי מַהֲדֵרִין לִיה אִמֵּר רַבָּא הֵכִי קֵאֲמְרִי עֲלֵה הַגְּרָלָה בְּשִׁמְאֵל מִהוּ שִׁיחִירוֹ לוֹ וְלִשְׁעִירוֹ לִימִין אִמֵּר לָהֶם אֵל תַּתְּנוּ מְקוֹם לְצִדּוּקִים לְדֹרוֹת ת"ש אִילוֹ נֹאמְרֵי אִילוֹ הַשְּׁעִיר אֲשֶׁר עָלָיו הֵייתִי אוֹמֵר יִנְיָחֵנו עָלָיו ת"ל עֲלֵה בֵּין שְׁעֵלָה שׁוּב אִינוֹ צָרִיךְ לֵמְאֵי אִילִימָא לְמַצוּה מִכְּלָל דִּהֲנַחַת מַצוּה נְמוֹ לֹא אֵלָּא לֹא לַעֲכֹב וּשְׁמַע מִינָּה הַגְּרָלָה מַעֲכָבָא הֲנַחָה לֹא מַעֲכָבָא אִמֵּר רַבָּא הֵכִי קֵאֲמֵר אִילוֹ נֹאמְרֵי אֲשֶׁר עָלָיו הֵייתִי אוֹמֵר יִנְיָחֵנו עָלָיו עַד שֶׁעַת שְׁחִיפָה ת"ל אֲשֶׁר עֲלֵה בֵּין שְׁעֵלָה שׁוּב אִינוֹ צָרִיךְ ת"ש *יַעֲשֶׂהוּ חֲמַטָּא *הַגְּרָלָה עוֹשֶׂהוּ חֲמַטָּא וְאִין הֵשֶׁם עוֹשֶׂהוּ חֲמַטָּא *שִׁיכּוֹל וְהָאֵל דִּין הוּא וְזִמָּה בְּמִקּוֹם שֶׁלֹּא קִידֵּשׁ הַגְּרָלָה קִידֵּשׁ הֵשֶׁם מְקוֹם שְׁקִידֵשׁ הַגְּרָלָה אִינוֹ דִּין שִׁקְדֵּשׁ הֵשֶׁם ת"ל וְעִשְׂהוּ חֲמַטָּא הַגְּרָלָה עוֹשֶׂה חֲמַטָּא וְאִין הֵשֶׁם עוֹשֶׂה חֲמַטָּא

אחא ואין השם עשהו חטאת
אחר תדע בדפ"ק דקדושין וזו לחטאת (ב) כאן שמנינו
נמכר לנכרי שיבא גנאל
ב' קרובים כגון עבד עברי הנמכר לישראל גנאל בשם מי
גנאל בשם ופרק ואי ק"ד יליף שר שר אמיחי אינו
אלמא תאף עבד גנאל דפשיטא ליה דדרשין מיעוטא דגנאלנא
הוא יליף אמר נכרי גנאל בשם בק"י ולא קא חמשת
דכל חימה מלי שנה דהכא ממעטין זרזיטיו מועשהו
צעמלא לא מהני גאולת קרובים אבל דהכא אינו גנאל בשם
שמה י' לומר שדאי הכא דינו דכחי ועשהו חטאת וכו'
רבי יהודה חוקא לא קיימא אהגהלה ועשהו מגלי לן דחוקא נג
ומי יחא מלי דק"ל דמיקא חיובתא למ"ד הגהלה לא
מחייב חטאת יליף ליה לעיל זמנא דלי חיי קרא ולמאי ד
שינן ק"י לומר דהגהלה לא מעכבא כיון דלא תנא ביה
ועשהו אלא למעוטי דלא מחייב הגהלה צעמלא כי ההוא
לא פריך למ"ד מעכבא דליכא חטאת עטמיה מהכא
קא מפסדא עטמיה הכי למאי דלא ידע אמיחי זרזיט
שחולא צעמלא שחולא פלוגי זרזיט יום"ד ב"ה בבבוק
מהכא והא יום הכפורים דבר שהיה בכלל כל הקדשנו
ובלעיל צעמלא איזו לא נמר מכלילה בלחיו מקומן (ו) והנה
מניין אם אין להשיב אל אם יש להשיב אין מניין
לא בה גמרינן מנייה אפי' אל אם להשיב אין מניין
לאעטריה עולא לתיסר עריות לייבם מהכא ממי דלעטרו
לא ללמד וכו' ופרקי הא לא דמי אללא ליאא לידון בדבר
דבר דהוא ליה דבר החמד היכי דבר חו קאמר ממי
דבר שהיה בכלל ויאל ללמד דלפיו איזו פירכא לא פריטי
דבר קאמר ואפי' דדבר החמד הוא עימא מנייה בזה
הכא מרי אסוריו ואיני פירכא וכיון דליכא למיפטר לא

מדי שיקש הסם ושמא מולקא ועשה כנא וזה חסיד ליה לעיל מחבר ענה ש טעמא דאליה כהנא מעכבא קהיל על לכהנא כהנא דרמנא ועשוי וליהר

ס' מת אחת צריך להביא אחר דאי לא
שלחתי עד לאחר מתן דמים ליכתוב
למה לי אלא שאם מת צריך להביא
פי' עד שעת מתן דמים של חבירו.

דכתיב לנפר עד שיכפר בדמו של
חבירו וכל משעת מתן דמים ואיך
אפי' ששד"ן לא המורה לפי סדר
המתקראות וכלה מכפר וגו' (ויקרא טז)
וימך אהרן וגו' ואם מתו אז צריך
אחר אלמא ידיו לא מיעבד: רבי
שמעון אומר כו'. דרפרס טעמא
לקמן. ואני שמעתי ואודו לטעמיהו
בגמלה מעבדא ולא מעבדא ויהי
אפשר להעמידה: וכן הוא אומר
וכלה מכפר אם הקורש. הוא מתן
דמים והקריז את השעיר הני עד כאן
צריך להיות חס' לנפר עליו. בכפרה
המחולת עליו הכותיב מדרבנן והוא
היודי: עלה בשמאל. גזר שם:
אל פתח מקום לנרוקים. תלמידים¹¹
המולקים על המורה לרדות ולמשול
בהן לקחם אחסם צדריים שיאלמו
לפי רגלם את עשים הכל: שם אחר

כפי מהדרין. של עזאלו לנש: כיון
שעלה מתוך קלפי ויודע איו לנש
 ואחו לעזאלו (א) שוב איו גרר להיות
 וימנה עזאלו ואפילו למנחם אל עליו
 וימנה מניו (היא) מיחא ארזא:
ואין הסס. אם קרא על שם בלא גורל:
במקום שלא קידש הגורל. בשאר
 חצונות הצריכן פירוש כגון קמי
 וכן חצוני וילדות שאלה חטאת
 ואחד מניו עלה שלא קידש הגורל אם
 תב על שני גורלות על אחד חטאת ועל
 א' עלה ותקן עליהם לא מיניו שהגורל
 קדשם ולא יכול לשנותן: **קידש**
הסס. מאחר שקרא עליו חטאת
 ולו עולה אין הסקר שאי לשנותן
 כדאמרין לקמן (דף מא.) מולקחה

שח' מורס או שני בני יונה אח' ו לקחה הן נקבען וו לעולה גבורל קובען איז דין שהשם קובען: קסס

נגאל באלה איז דין שיהא נגאל בשש באלה יולף שער שער ומשני שאני זה ולא לאחר ולהכי לא ליפנין ממכר זה מיתבאל ויממדרס דודו וכן דודו לא מוקדש השם ועמאל לא מוקדש יוף לה מקדא אחרינא מואס לא יגאל נמי מוקד אחא ועשהו דחבי גבורל אהאגרגלא א"י מואס דחא איהא קדא אכל אכל למ"ד מעכבא ויחא וואהא ישיבת יוחא יחא אלו ויחא דמשמע דא בלשון זיוו להכי אלטערך ועשהו ונגאלט דפריש' להכי אלטערך דחא קאמרא טעמא לעיל מואס דחא ב"ה דעשהו וכי האז גוג' יא צפ"ה

דא קדש הורה ב"ה הקשה מורי שקדש בזה השם ויאל לידון בדבר דא ויחא לי דאפילו יא לידון בדבר דבר שהיה בכלל ויאל מן הכלל דא א"ש ויהקש שאין משקין עמין חדע ויאלטערך עליה למסר קד"ס מימי וכו' עד אלא קד"א מימי אחות אשה בשם אח אלא על כרחק מעיקרה הוה ויאל דבר הדאש הוא וואס כן יעשו דא לילא למישר מיינה מידי ומישר מיינה ביי דבר חדש הוא: ו

סחם
 עליהם בטורל לא תזני שיהא הגורל קובען ואם דא
 בלוקה בעלים או בעשית כהן (פדושין ס"א) קיי
 שיהא פסול (ס"א) דמאחר שפירש זה להטעת זרע
 שם קבע (ואם תטעו נחלאל חטאת למעלה ויעלה
 שם אכרו וגו' (פדושין ס"א) תלמוד לומר, שנה זרע

מסורת הש"ס

(א) ולקחת סה, עה, חוססתח
 פ"ב ה"ו, (ב) וחוססת
 פ"ב ה"ט, (ג) ובס"א:
 למינן, יכן להלן, (ד) וע'
 ערוך ערך ד' פ' ע"ו,
 קדושין יד, חולק בד,
 אכריות כח, (ו) בס"א:
 למינן לתלמוד יפו הטלית,
 (ז) ויפ"ע חס' נדה לד:
 ד"ה כ"ז

תורה אור השלם

עָלָיו הַנּוֹחַל לַעֲזֹאֵל
יַעֲמֹד וְזֶה לִפְנֵי יי לְכַפֵּר
עָלָיו לְשַׁלַּח אֹתוֹ
לַעֲזֹאֵל הַמִּדְבָּר:

2. וכלה מכפר את הקדש ואת אהל מועד ואת המזבח והקריב את השעיר הזה:

וַיִּקְרָא טו ב
3. וְהַקְרִיב אֹהֶלן אֶת
הַשְּׁעִיר אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו
הַגֹּזֶל לִי וְעִשְׂדֹה
חֲטָאתָ: וַיִּקְרָא טו ט

הגהות הב"ח

(א) יש"י ד"ה כיון שעלה
כ"י ואזיה לעזאזל היכי
מהדר ליה והא שיב
אזינ צריך: (ב) ד"ה קידש
השם כ"י וזו לחטאת
הס"ד ואח"כ מה"ד מקום
שקידש הגורל כיון
שמצינן שהטרל קובען
כ"י:

הגהות מהר"ב

רנשבורג
 (א) ישי"י ד"ה מיון שפלה
 ישי"י יאמי לעזאזל כאן
 הס"ד ואח"כ מתחיל
 הדבור שוב, ועי' שיי

מוסף רש"י

[illegible]